

NIEUWSBRIEF Januari 2016

Inhoudsopgave:

- 2016-1 Wet APF per 1 januari 2016 een feit
- 2016-2 Ondernemingsraad krijgt vaker instemmingsrecht bij wijziging pensioenregeling
- 2016-3 “Postrelationele solidariteit” verhindert afstorting eigen beheer pensioen bij echtscheiding
- 2016-4 Speerpuntactie: Belastingdienst gaat onzakelijk lenen van BV aanpakken
- 2016-5 Omzetting pre VPL-aanspraken in eigen beheer mag nog steeds op fiscale grondslagen!
- 2016-6 Indexcijfers en rekenrentes RJ2014-4

2016-1 Wet APF per 1 januari 2016 een feit

De Wet APF (Algemeen Pensioenfonds) is op 1 januari 2016 in werking getreden. Een APF is een nieuwe speler in de tweede pijler pensioenmarkt die onder de Pensioenwet valt. Het doel is het verbeteren van de keuzemogelijkheden voor werkgevers en werknemers om een kwalitatief hoogstaande en veilige pensioenuitvoering tegen een scherpe prijs te realiseren. De wet komt tegemoet aan de wens van pensioenfondsen en werkgevers om door samen te werken schaalvoordelen te behalen en tegelijkertijd hun identiteit te behouden. Het APF is een pensioenfonds dat een financieel gescheiden uitvoering van meerdere pensioenregelingen mogelijk maakt, zoals een defined benefit (DB) regeling en een defined contribution (DC) regeling. Omdat een APF pas operationeel kan zijn nadat De Nederlandsche Bank (DNB) de vergunning heeft verleend, wordt verwacht dat de eerste APF-en eerst per april 2016 de markt op kunnen.

Bedrijfstakpensioenfondsen waarvoor een verplichtstelling geldt, kunnen vooralsnog niet toetreden tot een APF, maar de staatssecretaris gaf aan met wetgeving te komen die dit mogelijk gaat maken. Dat gebeurt door niet langer de uitvoering (op BPF-niveau) verplicht te stellen, maar de verplichtstelling te verschuiven naar het niveau van de pensioenregeling. Voor februari 2016 komt zij met de planning daarvoor.

Vanwege de lancering van een Algemeen Pensioenfonds (APF) gaat verzekeraar Achmea niet langer meer verzekerde pensioenregelingen aanbieden. Nieuwe klanten kunnen alleen een product binnen het APF krijgen. Door de lage rente en het nieuwe toezichttraamwerk Solvency II is het niet langer meer aantrekkelijk voor verzekeraars om gegarandeerde pensioenen aan de man te brengen. Bij een pensioen binnen het APF hoeft de verzekeraar niet langer meer een garantie te bieden en hoeft hij dus ook minder kapitaal aan te houden. Verzekerde regelingen werden al minder populair omdat de premie door de lage rente fors omhoog ging. Achmea is niet de enige verzekeraar die een APF is gestart, maar concurrenten NN, Aegon, Delta Lloyd en ASR hebben laten weten dat zij wel een garantiepensioen aan zullen blijven bieden.

2016-2 Ondernemingsraad krijgt vaker instemmingsrecht bij wijziging pensioenregeling

Werknemers krijgen via ondernemingsraden (OR) meer invloed op hun pensioenregeling. De OR krijgt voortaan namelijk altijd het recht om wel of niet akkoord te gaan met een wijziging van een pensioenregeling, ongeacht welke pensioenuitvoerder de regeling uitvoert. Dat heeft het ministerie van SZW net voor de kerst bekend gemaakt. Op basis van de huidige wet geldt het instemmingsrecht bij een voorgenomen wijziging alleen als de uitvoerder een verzekeraar is. Met dit wetsvoorstel is

NIEUWSBRIEF Januari 2016

volgens SZW duidelijk gemaakt dat het instemmingsrecht van de OR zich richt op de inhoud van de arbeidsvoorwaarde pensioen. Er zijn een aantal uitzonderingen. De OR heeft geen instemmingsrecht ten aanzien van de keuze van de pensioenuitvoerder, omdat de werkgever daarvoor verantwoordelijk is. Als een pensioenregeling inhoudelijk bij cao is geregeld, heeft de OR geen instemmingsrecht omdat de sociale partners hierover hebben besloten. Er is ook geen instemmingsrecht voor zover de pensioenregeling verplicht wordt uitgevoerd door een bedrijfstakpensioenfonds. De beoogde inwerkingtreding is 1 juli 2016.

2016-3 "Postrelationele solidariteit" verhindert afstorting eigen beheer pensioen bij echtscheiding

Gerechtshof Den Haag oordeelde onlangs dat een BV pensioen en stamrecht niet hoefde af te storten bij een externe verzekeraar. In de berechte casus behoren aandelen van een BV tot de huwelijksgemeenschap van man en vrouw. Deze BV heeft pensioen- en stamrecht aanspraken toegezegd en de uitkeringen daarvan lopen al. Naast de pensioen- en stamrechtverplichting bezit de BV een omvangrijke rekeningcourantschuld van het echtpaar ad. € 249.867 en een vordering op hun zoon. In hoger beroep eist de vrouw dat de man de aandelen en de rekeningcourantschuld aan de BV overneemt. Verder eist de vrouw dat de BV haar aandeel in het pensioen en het stamrecht extern verzekert bij een verzekeraar. De man verweert zich tegen de eis van extern verzekeren van de pensioen- en stamrechtverplichting gezien de financiële situatie van de BV. Zijn eigen financiële positie laat evenmin toe de rekeningcourantschuld over te nemen. De rekeningcourantschuld moet volgens hem worden afgelost uit de overwaarde bij verkoop van de voormalige echtelijke woning. Het Gerechtshof is het eens met de man. De middelen van de BV bestaan hoofdzakelijk uit de rekeningcourantvordering op de man en vrouw en een (eveneens oninbare) vordering op de zoon. Omdat het pensioen al is ingegaan heeft de BV liquiditeiten nodig om de uitkeringen te doen. Daarom ligt het volgens het Hof voor de hand dat partijen de rekeningcourantschuld direct aflossen. Dat kan uit de overwaarde bij verkoop van de voormalige echtelijke woning. De BV drijft geen onderneming meer. In feite is de BV getransformeerd in een pensioen/stamrecht BV die (op termijn) onvoldoende middelen heeft om de pensioen- en stamrechtverplichting na te komen. Op die gronden vindt het Hof dat de man niet gehouden is alle aandelen in de BV over te nemen maar moeten ze gelijkelijk worden verdeeld tussen partijen. Tenslotte vindt het Hof dat herverzekering van het aandeel van de vrouw op pensioen en stamrecht in dit geval niet redelijk en billijk is. Herverzekering zou de man te kort doen uit hoofde van de postrelationele solidariteit. Wanneer het pensioen- en stamrechtdeel van de vrouw extern verzekerd wordt is het twijfelachtig of de BV de uitkeringen aan de man nog wel kan doen. Verder concludeert het Hof dat herverzekering niet nodig is nu man en vrouw beide aandeelhouder blijven.

***Noot:** Eens te meer blijkt dat de afspraken omtrent pensioen en onderhoudsvoorzieningen in eigen beheer bij echtscheiding om kennis en inzicht in de materie vragen. Een afstortingsplicht van de pensioenaanspraken ten behoeve van de ex-echtgenoot is in steeds meer situaties niet aan de orde. Mede gelet op de huidige marktomstandigheden en tarieven leidt herverzekeren er toe dat de pensioengerechtigde DGA in een veel slechtere situatie komt dan de echtgenoot die zijn oudedagsvoorziening veiliggesteld wenst. Indien tot afstorting zou worden overgegaan, dan zou ook de man zijn aanspraken op pensioen en stamrecht in gelijke mate geldend moeten kunnen maken, aldus het hof. Wij zijn benieuwd of de Hoge Raad de uitleg van het Hof Den Haag te zijner tijd overneemt.*

NIEUWSBRIEF Januari 2016

2016-4 Speerpuntactie: Belastingdienst gaat onzakelijk lenen van BV aanpakken

Een van de speerpunten van de Belastingdienst van 2016 is het controleren van de hoogte van de rekening courant van B.V.'s, het buitensporig renteloos lenen en het onttrekken van geld uit B.V.'s voor niet zakelijke doeleinden. Dat maakte de Belastingdienst bekend tijdens de Intermediardagen van december 2015. Ingewijden schatten dat zeker 100.000 DGA's in de problemen gaan komen wanneer de Belastingdienst deze controles gaat uitvoeren. Bij een gemiddelde schuld van € 100.000 per DGA gaat het om een totaalschuld € 10 miljard dat onrechtmatig van B.V.'s geleend wordt. De Belastingdienst zou door een koppeling van informatiesystemen goed kunnen signaleren wanneer de rekening-courantstand buitensporig hoog is, en daar vervolgens werk van maken. De Belastingdienst zal in bepaalde gevallen eisen dat DGA's hun schuld direct moeten terugbetalen en lang niet altijd zullen de financiële mogelijkheden van een DGA toereikend zijn.

Noot: Het begint natuurlijk met het opstellen van zakelijke leningsovereenkomsten, met bepalingen omtrent verschuldigde rente, aflossingsschema en zekerheidstellingen bij niet nakoming, gelijk de voorwaarden die een bank ook zou opnemen. Het laten oplopen van een rekening-courantvordering van de BV op een DGA die tevens pensioengerechtigde is, kan er in fiscale zin toe leiden dat de pensioen- of stamrechtsaanspraak moet worden geacht te zijn afgekocht, als terugbetaling van de schuld redelijkerwijs niet meer verwacht kan worden. Naast loonheffing over de commerciële waarde van de pensioenaanspraak zal in dat geval ook 20% revisierente verschuldigd zijn wegens fiscaal verboden handeling.

2016-5 Omzetting pre VPL-aanspraken in eigen beheer mag nog steeds op fiscale grondslagen!

In veel pensioenregelingen van DGA's stond de pensioeningangsdatum tot 2006 nog op 60 jaar. In de praktijk komt het regelmatig voor dat de tot dan toe opgebouwde pensioenaanspraken bij de overgang naar het regime van de Wet VPL per 1 januari 2006 niet direct zijn omgezet in ouderdomspensioen ingaande op 65 jaar. De opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen en overbruggingspensioen zijn dan ongewijzigd in stand gebleven, oftewel in pensioensoftwaretermen "laten staan". Zou gekozen zijn voor uitstel, dan gold de goedkeuring dat de omzetting op fiscale grondslagen mocht plaatsvinden. Dat levert meer pensioen op – en daarmee een hogere pensioenvoorziening - dan wanneer uitstel op zwaardere commerciële grondslagen wordt omgezet (de hoofdregel). De Belastingdienst keurt in V&A 05-055 van 8 januari 2016 goed dat men op een later moment er alsnog voor kan kiezen om de opgebouwde aanspraken om te zetten naar een ouderdomspensioen ingaande op 65 jaar en dat dit eveneens mag op fiscale berekeningsgrondslagen voor de balanswaardering van pensioenverplichtingen van de BV. Het alsnog uitstellen moet nader worden overeengekomen tussen werkgever en werknemer en kan voorkomen dat bij recent uitstel naar 67 jaar er een vrijval in de pensioenvoorziening optreedt.

Noot: Voor het omzetten en herrekenen van de opgebouwde pensioenaanspraken naar het regime van respectievelijk de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd (Wet VAP) per 1 januari 2014 dan wel het regime van de Wet verlaging maximumopbouw- en premiepercentages pensioen en maximering pensioengevend inkomen (Wet VMO-Witteveen) per 1 januari 2015, dient de herrekening wel plaats te vinden met inachtneming van de regels zoals die ook tussen onafhankelijke derden worden toegepast. Het is zaak om eerst goed inzage te krijgen in de diverse pensioenbrieven uit het verleden, om te kunnen beoordelen of op de toezegging

NIEUWSBRIEF Januari 2016

een beroep kan worden gedaan. Schakel een ter zake deskundig pensioenadviseur in die tevens kan beoordelen of de pensioentoezegging strookt met de gehanteerde uitgangspunten in de actuariële pensioenberekening.

2016-6 Indexcijfers en rekenrentes RJ2014-4

Bij veel DGA-pensioenregelingen in eigen beheer moeten premievrije (excedent)rechten jaarlijks worden verhoogd. Bij welvaartsvaste stijging gaat het in de regel om de cao-loonindex incl. bijzondere beloningen. Deze index bedraagt voor 2015 1,4%.

Bij waardevaste stijging gaat het om het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie en deze bedraagt voor 2015 0,6%.

In de toelichting bij de jaarrekening wordt veelal de commerciële waarde van een pensioenverplichting vermeld. De rekenrentes zijn gebaseerd op de rentetermijnstructuur Verzekeraars op Solvency II grondslagen per 31-12-2015 en zijn op 8 januari gepubliceerd. De door de SRA gepubliceerde staffel is per december 2015 uitgebreid van 4 groepen naar 6 groepen. Onderstaand de staffels per 31-12-2015 en ter vergelijking de staffel per 31-12-2014.

<u>Indien de DGA</u>	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
> 80 jaar	1,452%	1,441%
70-80	2,141%	1,903%
65-70	2,564%	2,258%
55-65	2,747%	2,445%
45-55	3,268%	3,010%
< 45 jaar	3,687%	3,485%

Deze nieuwsbrief wordt u ter informatie aangeboden door Da Vinci Pensioenadvies. Aan de kernachtige weergave van –meestal– complexe kwesties kunnen geen rechten worden ontleend. Heeft u ondersteuning nodig bij pensioenkwesties aangaande een of meerdere onderwerpen uit de nieuwsbrief?

Vraag dan advies bij pensioenconsultant Theo Willemsen.

Telefoon: 072-8885195 of stuur een e-mail naar info@davincipensioenadvies.nl.